

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНІ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
УМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Збірник матеріалів

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ
ПЕДАГОГІКИ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

12 ЖОВТНЯ 2023 Р.

УМАНЬ

	ЗМІСТ	
<i>В. АКАТНОВ; Н. КОСТЕНКО</i>	РАННЯ ПРОФІЛАКТИКА ПРОТИПРАВНОЇ ПОВЕДІНКИ НЕПОВНОЛІТНІХ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	8
<i>I. АЛБУЛ</i>	ПАТРОНАТНЕ БАТЬКІВСТВО ЯК ФОРМА ТИМЧАСОВОГО ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРІТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ	11
<i>I. АЛБУЛ В. БАЛДИНЮК</i>	ВОЛОНТЕРСТВО В УКРАЇНІ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ	13
<i>O. БАЛДИНЮК М. БАРСЬКА</i>	ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ ТА БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ	15
<i>O. БАЛДИНЮК В. РОМАНЮК</i>	ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ УЧНІВ ДО ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ	18
<i>M. БЕСПАЛЬКО Т. КОЧУБЕЙ</i>	КОНСТРУКТ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В СОЦІАЛЬНИЙ ІНКЛЮЗІЙ	21
<i>В. БІЛОУС Л. МОРГАЙ</i>	ДИСФУНКЦІОНАЛЬНІ (НЕБЛАГОПОЛУЧНІ) СІМ'Ї	26
<i>Д. БОЄЧКО Н. КОСТЕНКО,</i>	СОЦІАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ ТА ПРОАКТИВНІ ЗАХОДИ ЯК МЕТОДИ РОБОТИ З ДІТЬМИ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ	29
<i>O. БОЙКО</i>	СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В УКРАЇНІ	34
<i>C. БОНДАР Л. МОРГАЙ</i>	СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ	36
<i>Ю. ВАРИВОДА О. КРАВЧЕНКО</i>	СОЦІОКУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	38
<i>В. ВАСИЛЬЄВА Л. МОРГАЙ</i>	НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ	42
<i>T. ВАСИЛЮК</i>	ПІДГОТОВКА МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УКРАЇНІ	44
<i>Л. ВАСЬКО М. ТОМАШЕВСЬКА</i>	ФОРМИ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ У РОБОТІ З БАТЬКАМИ	47
<i>Ю. ВАСЮТІНА І. ШИМКО</i>	СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	50
<i>В. ВІХЛЯЄВА</i>	ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОЇ ПРОТИАЛКОГОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «СІМЕЙНА РОЗМОВА», ЯК ПРОФІЛАКТИКА ВИНИКНЕННЯ АДИКТИВНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ У СТАРШОКЛАСНИКІВ	55
<i>Л. ГАСАНОВА</i>	РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В РАМКАХ ОСВІТНЬОЇ РЕФОРМИ	58
<i>I. ГЛЄВА I. КАРПІЧ</i>	СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ПІДЛІТКАМИ «ГРУПИ РИЗИКУ» В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: СУЧASNІЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	61

Я. ГЛУХ І. ГОНЧАР	СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	64
З. ГОНТАРУК О. МАТРОС	СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	67
І. ГОНЧАР	РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТОСТІ ТА ЙОГО РІВНІ	72
М. ДАНЬШИН	ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЯВУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	75
В. ДІДЕНКО В. ПОЛЄХІНА	СОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ СУБ'ЄКТІВ ПРОБАЦІЇ	78
І. ДУБОВА	ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	82
В. ДУБОСАРУ	РОЗВИТОК ІНКЛЮЗИВНОГО ВОЛОНТЕРСТВА В УКРАЇНІ	87
А. ДУКА Н. КОЛЯДА	ФЕНОМЕН АГРЕСІЇ ТА АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ	89
Б. ЖОШКО	ДИТЯЧА СУБКУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА: СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	93
О. ЖУКОВА А. БУЛДАКОВА	ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З СІМ'ЯМИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТЕВИХ ОБСТАВИНАХ	98
А. ЗЕВДІЙ, М. ТОМАШЕВСЬКА	ДО ПРОБЛЕМИ ФАСИЛІТАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	103
Р. ЗУБКОВ	ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ	105
Р. ЗУБКОВ В. ЛЯШЕНКО	РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ ДЕРЖАВИ	110
В. ЮНОВ	КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТОЮ	112
І. ЮНОВА Ю. ІВАНЧЕНКО	ПІДЛІТКОВИЙ КІБЕРБУЛІНГ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН	116
І. ЮНОВА О. КАЗАНДЖИЄВА	РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРОЦЕСІ ОНЛАЙН-СПІЛКУВАННЯ	119
В. ІСАЧЕНКО Н. КУЧЕР	РОЛЬ І МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЯХ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	122
Д. КАРДАШ Н. КОСТЕНКО	ЗАКОНОМІРНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	127
І. КАРПИЧ	ПРОФІЛАКТИКА СОЦІАЛЬНОГО СИРІТСТВА ДІТЕЙ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	130
Н. КЛИМЕНКО	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ	134

Ю. ПІДВАЛЬНА	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	
А. КОВАЛИШИНА І. ГОНЧАР	ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ	137
В. КОЗАК Л. МОРГАЙ	ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	140
Н. КОЛЯДА Н. ПОЛІЩУК Н. КОЛЯДА	ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	143
Т. КОЧУБЕЙ	ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ	148
А. КРИВОШЕЄНКО І. ГОНЧАР	ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	150
Ю. КУШПА-СУРДІНА	СОЦІАЛЬНІ СТЕРЕОТИПИ ЩОДО ЖІНКИ-КЕРІВНИКА	154
А. ЛУНА Н. КОСТЕНКО	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ЦЕНТРАХ ЗАЙНЯТОСТІ	158
О. ЛУЦИШИН Н. КОСТЕНКО	КАНІСТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	161
Н. МАКАРЕНКО	АКТИВІЗАЦІЯ ЗАХИСНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	164
Т. МАЛЯР	СУЧАСНА СИСТЕМА НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ	167
О. МАТРОС	РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	173
Т. МЕДІНА	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА МЕДІАЦІЯ» В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОП «СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»	178
В. МЕЛЕШ	ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	181
Л. МЕЛЬНИК	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	184
О. МЕЛЬНИК М. ШИМКО	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ В РАМКАХ РУХУ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ	187
Т. МЕЛЬНИЧУК Н. КОСТЕНКО	СОЦІАЛЬНИЙ СТЕРЕОТИП ЯК ПСИХОЛОГІЧНЕ ЯВИЩЕ: ПОНЯТІЙНИЙ АНАЛІЗ	187
В. МИГОВИЧ	ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	191

Я. МУДРИЙ М. ПРОДАНЧУК	СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА ПІДТРИМКА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ	194
М. НАГОРНА О. ГОНЧАРЕНКО	ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ СХИЛЬНОСТІ ДО АСОЦІАЛЬНИХ ПРОЯВІВ У ПОВЕДІНЦІ ПІДЛІТКІВ, СПРИЧИНЕНІХ ВОЄННИМИ ДІЯМИ	197
М. НЕМЕШ	РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА В СЕРЕДОВИЩІ ЗДІБНОСТЕЙ ОСВІТНЬОМУ	201
О. ОВЧАРЕНКО	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	205
О. ОМЕЛЬЧЕНКО	АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДЛЯ РОБОТИ З СУЧASНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ПРОБЛЕМАМИ	208
Р. ПАНЧЕНКО	ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ І БІЖЕНЦЯМИ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	212
В. ПІДВІСОЦЬКИЙ Н. КОСТЕНКО	СКЛАДНІСТЬ ПРОФЕСІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА	215
Я. ПЕРЕТЯТКО, В. ПОЛІВОДА	ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗІЇ В УКРАЇНІ	220
О. ПОПКО	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ	223
I. РАЗМОЛОДЧИКОВА	ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ЯК СПОСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ СФЕРИ	224
В. РИТЧЕНКО	ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	229
С. РОЄНКО Л. ТКАЧЕНКО	ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	232
О. РОМАНЕНКО О. МАТРОС	СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «НЕГАТИВНІ ПРОЯВИ» СЕРЕД ДІТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	236
Г. САВЧУК- ГОЛОВНЯ	СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	239
I. САРАНЧА	ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ І ПРАКТИЧНІ ВИКЛИКИ	242
A. СЕБЕНКОВА Л. МОРГАЙ	ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА СУЧASNІХ УМОВ НАВЧАННЯ	245
Ю. СЕРБАЛЮК	НОРМАТИВНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО КОМПОНЕНТУ	248
М. СКІЛЬСЬКА	ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	252
А. СОБОЛЄВА, А. ПОЛЯНИЧКО	СІМЕЙНЕ НЕБЛАГОПОЛУЧЧЯ ТА ЙОГО СОЦІАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА	256

V. СТАРОСТА	ТЕХНІЧНА ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	260
H. СТЕЦА	АКТУАЛЬНІТЬ ФОРМУВАННЯ ВІДНОСИН МІЖ ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ І СОЦІАЛЬНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ	263
A. СУМЦОВА O. ГОНЧАРЕНКО	СОЦІАЛЬНА РОБОТА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК: ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД	267
I. СУХОДОЛЯ	ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА УМОВА СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ	272
O. ТЕРНОВЦІ	АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СУЧASNOGO ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	278
M. ТОМАШЕВСЬКА O. ШНІЦЕР	МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	282
H. КОСТЕНКО B. ТОМЧУК	ПРОФЕСІЙНИЙ ВІДБІР АБІТУРІЄНТІВ НА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «СОЦІАЛЬНА РОБОТА» У США	284
M. ФЕДОРОВ	ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СОЦІАЛЬНІЙ ТА БЕЗПЕКОВІЙ СФЕРІ В УКРАЇНІ	288
L. ФЕДОТОВА H. КОЛЯДА	РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ В СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ	293
Ю. ХАУЛЯК O. ГОНЧАРЕНКО	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ МЕТОДУ ГЕНДЕРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	297
K. ЧЕРНІКОВА O. ШЕВЧУК	СОЦІАЛЬНА ПДТРИМКА ЯК СПЕЦИФІЧНА СИСТЕМА ВЗАЄМОДІЇ СОЦІАЛЬНИХ СУБ'ЄКТИВ	301
Є. ЧУГАЙ	СУЧASNІ ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ	304
O. ШЕВЧУК	ДІАГНОСТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	307
D. ЩУКІНА	ЗАКОНОДАВЧІ АСПЕКТИ ОСВІТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ПРОСТОРІ	313
O. ЯКУШЕВ B. СВІЩЕНКО Є. МЕЛЬНИК	ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	316
B. ЯРМОЛЮК	ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ КЕРІВНИКІВ	318

Світлана БОНДАР

Лілія МОРГАЙ

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ

Соціальна робота з людьми похилого віку – це комплекс дій і послуг, спрямованих на підтримку, покращення якості життя та задоволення потреб індивідів, які досягли пенсійного віку або зазнали фізичних та психологічних змін, характерних для старіння [1].

Ця робота може включати в себе такі аспекти:

1. Соціальна підтримка. Забезпечення старшим людям доступу до необхідних послуг та ресурсів, включаючи медичну допомогу, житло, соціальні послуги і соціальні виплати.

2. Психологічна підтримка. Допомога в подоланні почуття самотності, депресії, стресу та інших психологічних труднощів, що можуть виникнути в старшому віці.

3. Соціальна інтеграція. Сприяння активному життю та участі у громадському житті через організацію соціальних заходів, культурних подій, роботу волонтерів та інші ініціативи.

4. Допомога з особистої гігієною і побутовими питаннями: Надання допомоги зі здійснення повсякденних дій, таких як приготування їжі, прибирання вдома, купівля продуктів тощо.

5. Охорона здоров'я: Забезпечення доступу до медичних послуг, нагадування про прийом ліків, догляд за хворими старшими людьми та координація медичної допомоги.

6. Подолання дискримінації і насильства: Захист прав індивідів похилого віку від будь-якої форми дискримінації або насильства.

Соціальні працівники, геронтологи та інші спеціалісти у галузі геронтології і соціальної роботи здійснюють ці функції, спільно працюючи зі старшими людьми, їхніми родинами і спільнотами, щоб забезпечити їм якісне і гідне життя в старості [2].

Основна мета соціальної роботи зі старшими людьми полягає в

забезпеченні їхнього комфорту, безпеки, соціальної інтеграції і психологічного благополуччя.

У соціальній роботі з людьми похилого віку вирішуються такі завдання:

- попередження причин, які породжують проблеми літніх людей;
- сприяння практичній реалізації прав і законних інтересів, забезпеченню можливостей самореалізації і самовиявлення людей похилого віку і попередження соціальної ізоляції, відсторонення від активного життя;
- додержання рівності і врахування можливостей літніх людей при отриманні соціальної допомоги і послуг;
- диференціація підходів до розв'язання проблем різних груп людей похилого віку на основі врахування факторів соціального ризику, які впливають на їхній стан;
- виявлення індивідуальних потреб людей похилого віку в соціальній допомозі і обслуговуванні;
- адресність при наданні соціальних послуг з пріоритетом сприяння літнім людям в ситуаціях, які загрожують їхньому здоров'ю і життю;
- використання нових технологій соціальної роботи, яка спрямована на задоволення потреб людей похилого віку;
- забезпечення інформованості престарілих громадян про можливості соціальної допомоги і послуг [1].

Отже, соціальна робота з людьми похилого віку є важливою і необхідною сферою діяльності, спрямованою на поліпшення якості життя старших громадян та задоволення їхніх потреб. Вона включає в себе широкий спектр послуг і підходів, спрямованих на соціальну підтримку, психологічну підтримку, соціальну інтеграцію, охорону здоров'я і багато інших аспектів. Старші люди мають право на гідне та задовільне життя, і соціальна робота допомагає забезпечити це право. Ця галузь роботи вимагає від спеціалістів емпатії, розуміння і великого прагнення допомагати іншим.

Робота зі старшими людьми важлива не лише для їхнього благополуччя, але й для суспільства загалом, оскільки вона сприяє побудові більш

інклюзивного і зрілого суспільства, де кожен член має можливість жити повноцінним життям незалежно від віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архипова С. Освіта як елемент життєдіяльності людей похилого віку. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2013_13%284%29_5
2. Професійна підготовка соціальних працівників / соціальних педагогів в Україні. URL: <https://studentam.net.ua/content/view/3826/114/>.
3. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с URL: https://www.researchgate.net/profile/Tetyana_Semigina3/publications/342003632_Sucasna_socijalna_robota/links/5eddf6ae299bf1d2_0bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf.